

Samenvatting

De gemeenten Maastricht, Gulpen-Wittem, Eijsden-Margraten, Vaals en de Provincie Limburg hebben in 2015 de intentie uitgesproken om gezamenlijk de realisatie op te pakken van de Trambaanfietsroute Maastricht-Aken. In de Realisatieovereenkomst wordt deze samenwerking bekrachtigd en worden afspraken over en weer vastgelegd. Maastricht heeft ingestemd met deze overeenkomst en wethouder Aarts in zijn hoedanigheid als lid van de stuurgroep Trambaanfietsroute gemachtigd om op 17 januari 2018 deze overeenkomst te ondertekenen. De bewonersgroepen Lemiers en Cadier hebben de colleges gevraagd om nog niet in te stemmen met deze overeenkomst. Zij worden geïnformeerd, conform bijgevoegd schrijven, dat de colleges wel instemmen met de overeenkomst. De bewonersgroepen hebben alle colleges afzonderlijk benaderd. Op advies van de stuurgroep wordt een gezamenlijke reactie toegestuurd aan de bewoners, die namens de stuurgroep wordt ondertekend.

Beslispunten

1. In te stemmen met bijgevoegde Realisatieovereenkomst Trambaanfietsroute.
2. Wethouder Aarts te machtigen om deze Realisatieovereenkomst Trambaanfietsroute te ondertekenen namens het college van Maastricht.
3. De bewonersgroep Cadier en Keer en Burgerinitiatief Vallei Lemiers conform schrijven te berichten.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 16-01-2018:

Conform.

1. Aanleiding

De gemeenten Maastricht, Gulpen-Wittem, Vaals, Eijsden-Margraten, en de Provincie Limburg hebben de intentie uitgesproken om gezamenlijk de realisatie van de Trambaanfietsroute Maastricht-Aken op te pakken. Deze intentie is neergelegd in een Intentieverklaring. De Stad Aachen heeft deze Intentieverklaring mede ondertekend, maar hierbij wel aangegeven geen actieve rol te willen spelen in de projectorganisatie noch in de financiering van het project. Nadat de intentieverklaring door partijen is ondertekend d.d. 14 december 2015 is door de ingestelde Stuurgroep Trambaanfietsroute, bestaande uit bestuurders van de betrokken gemeenten en de provincie Limburg, de verdere uitwerking ter hand genomen.

In de gesloten intentieovereenkomst hebben partijen uitgesproken dat de trambaanfietsroute een aantrekkelijke en verkeersveilige fietsroute moet worden, waarbij uitgangspunt is het ontvlechten van verkeersstromen, waarbij de trambaanfietsroute, tenzij geen enkel alternatief mogelijk is, wordt ontkoppeld van de N278. In de Intentieovereenkomst is aangegeven dat hierbij gekozen wordt voor een uniforme uitvoering waarbij comfort voorop staat, een en ander conform de uitvoeringsprincipes van de Venbahn. Concreet houdt dit in: een stijgingspercentage van gemiddeld 2%, asfaltverharding, een voldoende breed tracé van minimaal 3.20 meter en maximaal 4 meter. Daarbij wordt gebruik gemaakt van bestaande rustpunten.

Maatschappelijke effect

Door BMC Advies is een Economische Effect Rapportage opgesteld (2014) die een objectieve en cijfermatige onderbouwing geeft voor het te verwachten economische effect.

De belangrijkste conclusie is:

- € 630.000,-- extra toeristische bestedingen per jaar en 9 fte werkgelegenheid.

De provincie heeft ten aanzien van de projectkosten een bijdrage toegezegd van € 2 miljoen. Er wordt een Europese subsidie verwacht (Interreg-subsidie) van € 300.000,- De resterende projectkosten worden gedekt door bijdragen van de vier gemeenten, waarbij de volgende verdeelsleutel wordt aangehouden, 1/7 aandeel van Maastricht in de Projectkosten en 2/7 aandeel ieder afzonderlijk van Vaals, Gulpen-Wittem en Eijsden-Margraten.

Ook is op 6 maart 2017 een openbare informatieavond georganiseerd voor inwoners en andere belangstellenden.

Tijdens een besloten raadsinformatiebijeenkomst op 21 maart 2017 is het ontwerptracté van de Trambaanfietsroute Maastricht-Aken gepresenteerd aan de raadsleden van Maastricht, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Vaals, alsmede aan de leden van Provinciale Staten van de provincie Limburg.

De informatiebijeenkomst voor de bewoners heeft veel reacties opgeleverd, die de stuurgroep Trambaan-fietsroute heeft beantwoord. Op de projectwebsite www.detrambaanfietsroute.nl is een overzichtsdokument opgenomen, waarin alle reacties naar aanleiding van de informatiebijeenkomsten naar onderwerp zijn gerubriceerd en voorzien van een antwoord.

Planologische verankering

De periode 2016 – 2017 is gebruikt om duidelijkheid te krijgen over het voorgestane tracé. Daarbij zijn een aantal onderzoeken uitgevoerd, onder andere gericht op de verkeersveiligheid, de natuurwaarden en de bodem.

De trambaanfietsroute gaat grotendeels over bestaande wegen. Iets meer dan 9 kilometer wordt nieuw aangelegd. Ten behoeve van het tracé zijn, zoals al aangegeven een aantal zaken onderzocht en in kaart gebracht. De ontvangen reacties alsmede de tot nu bekende resultaten van uitgevoerde onderzoeken hebben geleid tot het tracé zoals nu voorgestaan. Hierbij is niet alleen het uitgangspunt geweest om een verkeersveilige route te ontwikkelen, maar is ook rekening gehouden met de aanwezigheid van beschermde flora en fauna. In bijlage 1 treft u een tekening van dit tracé aan. Nog niet alle onderzoeken zijn afgerond en nog niet alle zaken zijn in kaart gebracht. Naar verwachting zijn de onderzoeken rond februari/ maart 2018 voldoende concreet en kunnen op basis van dit tracé de benodigde procedures in gang worden gezet die moeten leiden tot drie bestemmingsplannen (Gemeente Eijsden-Margraten, Gemeente Gulpen-Wittem en Gemeente Vaals), eventueel benodigde vergunningen en ontheffingen aanbesteding en uitvoering.

Voor Maastricht geldt dat het gedeelte van het tracé dat over Maastrichts grondgebied loopt, past binnen het vigerende bestemmingsplan.

2. Context

Waarom deze trambaanfietsroute: Aken ligt hemelsbreed op 30 km van Maastricht. De N278 is de hoofdverbinding tussen Maastricht en Aken voor het gemotoriseerd verkeer. Langzaam verkeer is hierop ook aangewezen. Degene die de route van Maastricht naar Aken wil afleggen per fiets is aangewezen op fietsstroken en -paden langs de N278. Door het drukke verkeer ontbreekt daar elke

beleving van de prachtige omgeving. Daarnaast moet de fietser vaak drukke kruispunten oversteken. Ook is er behoorlijk hoogteverschil, wat voor sommige groepen fietsers als barrière wordt gezien. De belevingswaarde van het traject is gering.

Een aantrekkelijke verbindingroute voor fietsers tussen de steden en dóór het Heuvelland leidt tot een versterking van de economie, een veiligere verkeerssituatie en meer fietsverkeer tussen de dorpen in het Heuvelland. Er is voor gekozen om hiervoor het traject van de voormalige trambaan te gebruiken, waardoor sprake is van een route die vrijwel vlak is. Hierdoor leent dit tracé zich voor de recreatieve fietser en is de fietsroute geschikt voor het hele gezin. Daarnaast wordt een stukje historie weer zichtbaar gemaakt door aanwezige bouwhistorische elementen van de voormalige trambaan te accentueren. Immers de tussen 1922 en 1925 aangelegde stoomtramlijn Maastricht – De Hut- Gulpen- Vaals is de eerste “bergspoortram” van Nederland.

3. Gewenste situatie

Realisatieovereenkomst

Ten vervolge op de Intentieovereenkomst wenst de Stuurgroep de samenwerking te bekrachtigen in een Realisatieovereenkomst. Er zijn inmiddels behoorlijke investeringen gedaan (€ 250.000,--) ten behoeve van de voorbereidende werkzaamheden en onderzoeken, zoals het natuurwaarde onderzoek, de verkeersveiligheidsanalyse, de werkzaamheden ten behoeve van het in kaart brengen van het tracé. Bij de projectpartners bestaat daarom ook de behoefte aan een bindende Realisatieovereenkomst waarin de partners zich conformeren aan de uitvoering van het project.

Hiertoe is een concept Realisatieovereenkomst opgesteld. Deze is in de Stuurgroep vergadering van 29 november 2017 behandeld en de Stuurgroep kan instemmen met deze concept Realisatieovereenkomst. De bevoegdheid te besluiten tot privaatrechtelijke rechtshandelingen en dus ook de bevoegdheid te besluiten tot het aangaan van een overeenkomst is ingevolge artikel 160 lid 1 onder e Gemeentewet een bevoegdheid van uw college. Dit houdt concreet in dat alle betrokken colleges moeten besluiten tot het aangaan van deze overeenkomst. Vervolgens kunnen de betrokken bestuurders in de Stuurgroep gemachtigd worden tot het ondertekenen van de overeenkomst. Bijgevoegd treft u de Realisatieovereenkomst aan (Bijlage 1).

Vervolg

In de colleges van Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Vaals en Maastricht, alsmede in het college van Gedeputeerde Staten wordt gelijktijdig een collegevoorstel met gelijke inhoud behandeld. Deze colleges nemen derhalve ook een besluit omtrent het aangaan van de Realisatieovereenkomst

alsmede het machtigen van een bestuurder om deze overeenkomst te ondertekenen. De ondertekening is gepland op 17 januari a.s. in het provinciehuis. Vervolgens is op 22 januari a.s. een raadsinformatiebijeenkomst gepland voor raadsleden alsmede provinciale staten leden (Gemeentehuis Margraten, raadszaal van 19.30 uur – 21.00 uur.) Tijdens deze raadsinformatiebijeenkomst zullen zij op de hoogte gesteld worden van de inhoud van de Realisatieovereenkomst, de voortgang van het proces, het tracé, de bestemmingsplanprocedure en overige relevante zaken.

Zoals aangegeven wordt medio februari/ maart verwacht dat de benodigde onderzoeken zijn afgerond en als input kunnen dienen voor de in procedure te brengen bestemmingsplannen. Het streven is erop gericht om de desbetreffende raden in de vergadering van september 2018 een voorstel te doen tot vaststelling van bestemmingsplannen. Uitvoering van de trambaanfietsroute zou dan gestart kunnen worden begin 2019 (ervan uitgaande dat de procedures voorspoedig verlopen), waarmee de trambaanfietsroute gereed zou zijn eind 2019.

Brief Burgerinitiatief Vallei Lemiers en Bewonersgroep Cadier en Keer

Op 15 december hebben het Burgerinitiatief Vallei Lemiers en de Bewonersgroep Cadier en Keer een brief gestuurd aan alle colleges. Hierbij geven zij aan dat zij het een ongewenste ontwikkeling vinden dat vooruitlopend op de resultaten van nader onderzoek (natuurwaarden, verkeer en communicatie) en vooruitlopend op procedures in het kader van bestemmingsplanwijzigingen, de democratische besluitvorming bij voorbaat onder grote druk wordt gezet. Zij kunnen zich niet aan de indruk onttrekken dat daardoor niet alleen de inbreng van bewoners maar ook de inbreng van de volksvertegenwoordigers in de verschillende gemeenteraden mosterd na de maaltijd is. Zij doen een moreel appèl op de bestuurlijke empathie van uw college om vooralsnog af te zien van ondertekening van de Realisatieovereenkomst. Dit totdat de resultaten van de verschillende onderzoeken bekend zijn en tot dat er openbare zin- en noodzaakdiscussie in de verschillende gemeenteraden heeft plaatsgevonden.

De voorliggende Realisatieovereenkomst is een logisch gevolg op de afgesloten intentieovereenkomst. De projectpartners hebben geïnvesteerd in de voorbereidende werkzaamheden en onderzoeken. Deze laten tot nu toe een positief beeld zien over de realisatie van het project. Het project is weer een stap verder en het moment is gekomen dat de projectpartners zich gezamenlijk conformeren aan de uitvoering van het project. De betrokken partners willen de verdere samenwerking bekrachtigen. Een Realisatieovereenkomst betreft niet de uitvoering van de fietsroute sec (dit wordt geregeld te zijner tijd in het bestek) maar legt vast hoe partijen gezamenlijk

hiertoe willen komen, binnen welke tijd en welke middelen zij hiervoor (zoals financieel als voor wat betreft inzet capaciteit) willen inzetten. Ook wordt in een Realisatieovereenkomst geregeld hoe de organisatie omtrent het project is ingericht. Dus een Realisatieovereenkomst regelt de voorbereiding, de te doorlopen processen en uiteindelijk de wijze waarop een project wordt uitgevoerd. Het is een stap in een proces, een proces dat in gang is gezet omdat partijen hiertoe de intentie hebben uitgesproken. De raden hebben, om dit proces in te gaan, hiervoor financiële middelen beschikbaar gesteld. In een Realisatieovereenkomst wordt aangegeven hoe met deze gelden wordt omgegaan. Er wordt dus in feite een basis gelegd voor de middelen die nu al nodig zijn om bijvoorbeeld te komen tot onderzoeken en tot een bestemmingsplan.

De raden van de Vaals, Eijsden-Margraten en Vaals zullen zich uitspreken over het bestemmingsplan, waarbij zij het algemene belang van een trambaanfietsroute zullen afwegen tegen het belang van de inwonersgroepen en wellicht nog anderen. Als zou blijken dat de raden niet instemmen met de voorliggende bestemmingsplannen dan wel uitvoering van de trambaanfietsroute om andere redenen niet meer opportuun is, kunnen partijen besluiten tot aanpassing dan wel beëindiging van deze Realisatieovereenkomst. Voorgesteld wordt dan ook om de bewonersgroep/ initiatiefgroep mede te delen dat toch tot ondertekening wordt overgegaan. De Stuurgroep adviseert om dit gezamenlijk te doen namens de colleges en de bewonersgroepen hiervan in kennis te stellen conform bijgevoegde brief.

Risico's

T.a.v. de Overeenkomst

In de overeenkomst is opgenomen dat indien zich naar het oordeel van de partijen omstandigheden voordoen op grond waarvan gewijzigde instandhouding van de overeenkomst naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet kan worden verlangd, partijen zich verbinden om op constructieve wijze met elkaar te overleggen en voorts al het mogelijke te doen ter verzekering van nakoming van de overeenkomst. Mocht dit overleg niet tot overeenstemming leiden en er een geschil ontstaat zullen partijen in goed overleg al dan niet met behulp van externe adviseurs proberen tot een oplossing te komen. Lukt dat niet wordt het geschil voorgelegd aan de bevoegde rechter van de Rechtbank Limburg.

Ten aanzien van de overeenkomst zelf zijn er dus geen risico's.

T.a.v. het sluiten van de Overeenkomst op dit moment

Formeel kan uw college deze overeenkomst ondertekenen. De publiekrechtelijke bevoegdheden van de raad worden hiermee niet beperkt.

De bedoeling is om op 17 januari deze overeenkomst te ondertekenen. De raadsinformatie-bijeenkomst is gepland 22 januari a.s. De bevoegdheid te besluiten tot het aangaan van een overeenkomst, is een bevoegdheid van uw college. Deze bevoegdheid is vastgelegd in artikel 160 lid 1 onder e Gemeentewet. De raad kan hier invloed op uitoefenen, doordat in de Gemeentewet verschillende inlichtingenplichten van het college zijn vastgelegd. In artikel 169 Gemeentewet staan verschillende inlichtingenplichten van het college aan de raad. Allereerst moet het college de raad alle inlichtingen geven die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft (artikel 169 lid 2). Daarnaast verstrekt het college inlichtingen als raadsleden daarom vragen, tenzij het verstrekken van die inlichtingen in strijd is met het openbaar belang (artikel 169 lid 3). Artikel 169 lid 4 Gemeentewet regelt de informatieplicht bij privaatrechtelijke rechtshandelingen. Bij het sluiten van een overeenkomst is het college in twee gevallen gehouden om vooraf aan de raad inlichtingen te verstrekken. Ten eerste als de raad daarom vraagt. Ten tweede als de overeenkomst ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente. In dat geval neemt het college pas een besluit nadat het de raad in de gelegenheid heeft gesteld zijn wensen en bedenkingen te uiten. Wat ingrijpende gevolgen precies zijn, is door de wetgever niet verder ingevuld en kan voor iedere gemeente anders zijn. De raad kan hierover in gesprek gaan met het college.

De raad kan ook een stapje verder gaan en met het college afspraken maken om de actieve informatieplicht, die het college op grond van artikel 169 Gemeentewet heeft, verder inhoud en vorm te geven. De afgesproken spelregels bevorderen dat het college de raad informeert over die overeenkomsten die de raad van belang vindt voor zijn taakuitoefening. De raad kan de afspraken die hij met het college over de actieve informatieplicht heeft gemaakt, vastleggen in een handvest (of protocol of gedragscode). In dit document kan de raad aangeven welke overeenkomsten hij zo belangrijk vindt, dat het college hem hierover vooraf moet informeren. Hierbij kan worden gedacht aan complexe of risicovolle overeenkomsten, bijvoorbeeld omdat zij:

- betrokkenheid van een groot aantal partijen vergen;
- politiek gevoelig zijn;
- veel maatschappelijke aandacht krijgen of
- gevoelig liggen in de media.

De raad heeft geen afspraken gemaakt met uw college over welke overeenkomsten de raad geïnformeerd wenst te worden. De raad wordt in elk geval gevraagd wensen en bedenkingen kenbaar te maken als de overeenkomst ingrijpende gevolgen heeft voor de gemeente. Aangezien voor dit project al de financiële middelen zijn opgenomen in de begroting heeft deze overeenkomst geen ingrijpende gevolgen voor de gemeente zoals bedoeld in artikel 169 lid 4 Gemeentewet.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Het project is primair gericht op het bevorderen van het recreatief fietsverkeer in Maastricht en het Heuvelland. Hierdoor wordt weer een mogelijkheid geboden om sneller op de fiets te stappen, hetgeen de gezondheid positief beïnvloedt.

5. Effect op de openbare ruimte

Het project voorziet in een aanpassing van de infrastructuur. Op het grondgebied van de Gemeente Maastricht is het betreft het een klein deel van dit tracé. Ieder wegbeheerder zal het trajectdeel gaan beheren dat op zijn eigen grondgebied ligt. Voor de gemeente Maastricht betreft dit een verbreding van een bestaand fietspad, over 400 meter, zodat hier in twee richtingen over heen gefietst kan worden. In de verdere uitwerking van het project naar het Voorlopig Ontwerp, zullen ook de (extra) beheer en onderhoudskosten worden meegenomen en zal worden afgestemd met de betrokken partijen binnen de gemeente Maastricht. In het nog te nemen besluit medio 2016 zullen zowel het plan, de investeringsfinanciering als de kosten voor beheer en onderhoud integraal voorgelegd worden. De extra beheerskosten zullen naar verwachting marginaal zijn.

6. Personeel en organisatie

De gemeente Eijsden-Margraten levert voor dit project de projectleider. De provincie levert de Omgevingsmanager. Voor het project is een projectgroep in het leven geroepen waarin partijen ambtelijke inbreng leveren. In de Realisatieovereenkomst is deze projectgroep benoemd en zijn de taken van projectgroep en projectleider aangegeven.

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

Zoals uit de Realisatieovereenkomst af te leiden, zijn de geraamde kosten van het project Trambaanfietsroute € 3.7 miljoen euro. Deze kosten worden als volgt gedekt:

Gemeente Maastricht	max. € 200.000,--
Gemeente Eijsden-Margraten	max. € 400.000,--
Gemeente Gulpen-Wittern	max. € 400.000,--
Gemeente Vaals	max. € 400.000,--
Provincie Limburg	max. € 2.000.000,--**
Interregg subsidie	max. € 300.000,-- ***
Totaal:	€ 3.700.000,--

Het project is daarmee economisch uitvoerbaar.

** De provincie heeft een bijdrage van € 2.000.000,-- toegezegd. Een voorschot hierop ter grootte van € 150.000,--, ter dekking van de voorbereidingskosten is ontvangen. In de toegezegde € 2.000.000,-- is ook een bedrag opgenomen voor de aanleg van de tunnel (€ 340.000,--). Als deze tunnel mee wordt genomen in het project N 598 (reconstructie De Hut – De Plank) wordt de bijdrage evenredig aan de kosten verlaagd, dit heeft dit geen invloed op de verdere dekking van de kosten.

*** Mei 2018 neemt het Comité van toezicht een besluit over de toekenning van de Interreg subsidie Het benodigde budgetdeel van de Gemeente Maastricht is opgenomen in het Mobiliteitsprogramma 2018 en goedgekeurd met de vaststelling van de Begroting 2018 in Programma 12.

Zoals uit de bijgevoegde investeringsstaat blijkt, is bij de baten € 300.000,-- aan te verkrijgen Interreg subsidie opgenomen. Momenteel loopt deze aanvraag en is de verwachting dat deze positief wordt benaderd. In mei 2018 is dit duidelijk. Mocht deze bijdrage niet verleend worden gaan partijen, zoals aangegeven in de Realisatieovereenkomst, met elkaar in overleg om tot een aanpassing te komen.

9. Aanbestedingen

Na vaststelling van de bestemmingsplannen zal een aanbestedingsprocedure worden opgestart ter uitvoering van het bestek.

10. Participatie tot heden

Er heeft op 6 maart 2017 een informatieavond plaatsgevonden, waar belangstellenden hun opmerkingen mondeling dan wel schriftelijk hebben weergegeven. Ten gevolge hiervan hebben nog beperkte aanpassingen aan de route plaatsgevonden, maar is bijvoorbeeld ook gekeken naar een alternatief voor een gebiedseigen invulling van de fietspadverharding. Ook zijn door de voorzitter van de stuurgroepv, omgevingsmanager en projectleider diverse gesprekken gevoerd met belangstellenden. In het kader van het bestemmingsplan is in de planning meegenomen om voorafgaand hieraan inloopmiddagen te organiseren voor belangstellenden.

11. Voorstel

Op basis hiervan wordt uw college geadviseerd:

1. In te stemmen met bijgevoegde Realisatieovereenkomst Trambaanfietsroute.
2. Wethouder Aarts te machtigen om deze Realisatieovereenkomst Trambaanfietsroute te ondertekenen namens het college van Maastricht.

3. De bewonersgroep Cadier en Keer en Burgerinitiatief Vallei Lemiers en conform bijgevoegd schrijven te berichten.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

- 16 januari 2018: College : Besluit inzake het aangaan van de Realisatieovereenkomst Trambaanfietsroute Maastricht-Vaals
- 17 januari 2018: Ondertekening van de Realisatieovereenkomst door de betrokken Partijen
- 22 januari 2018: Raadsinformatiebijeenkomst
- t/ m medio feb. 2018: Afronden onderzoeken en deze verwerken in de ontwerp bestemmingsplannen
- medio februari 2018: Benodigde ontheffingen aanvragen
- medio april 2018: Ontwerp bestemmingsplannen gereed
- april/ mei 2018: Opstarten vooroverleg bestemmingsplannen
Raden/ Gedeputeerde Staten informeren over het ontwerp bestemmingsplannen
Optioneel: Inloopmiddagen voor belangstellenden, bewoners
- Juni/ juli 2018: Ontwerp bestemmingsplannen gedurende 6 weken ter inzage
- September 2018: Vaststelling bestemmingsplannen
- Oktober 2018: Bestek gereed
- Oktober 2018: Opstart aanbestedingsprocedure
- Medio december 2018: Gunning aanbesteding
- Eerste kwartaal 2019: Start uitvoering